

з інших шкіл, розвиток класу за роки навчання. Відмітимо, що система електронного голосування дає можливість виставляти оцінки у п'яти, дванадцяти, двадцяти чи стобальній системі – це дозволяє використовувати дану програму в будь-якому закладі освіти.

Використання системи Interwrite Response 5.22 виявило ряд переваг застосування такого мультимедійного методу:

- оперативність та швидкість перевірки, контролю та оцінювання знань при високій якості та надійності результатів;
- автоматизація та комп'ютеризація аналізу кількісних та якісних показників успішності класу та кожного учня (студента) окремо;
- моніторинг динаміки успішності класу (групи), що дозволяє виявляти дидактично складні теми;
- об'єктивність та неупередженість оцінювання знань, що сприяє підтриманню комфортних психолого-педагогічних суб'єкт-суб'єктних відносин студента та викладача.

Крім зазначеного дану систему можна ефективно використовувати для підготовки до проходження тестування різних форм (ЗНО, правила дорожнього руху тощо)

Були виявлені і певні недоліки, які втім притаманні скоріше тестуванню як методу контролю знань [4, 5], а саме: безальтернативність порядку дачі відповідей на запитання; можливість випадковості правильної відповіді (вгадування); стимулювання механічного запам'ятовування і формального відтворення знань, що не сприяє розвитку творчого та нестандартного мислення.

Отже, система електронного голосування Interwrite Response 5.22 добре себе зарекомендувала для тестового контролю та оцінювання знань учнів як одна з ефективних мультимедійних методик.

Список використаної літератури

1. Бондарчук О. І. Основи педагогіки та психології. Курс лекцій. / О. І. Бондарчук, Л. І. Бондарчук – К.: МАУП, 1999. – 168 с.
2. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Лозниця В.С. – К. «ЕксОб», 2001. – 304 с.
3. Самылкина Н. Н. Современные средства оценивания результатов обучения / Н.Н. Самылкина. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2007. – 172 с. – (Педагогическое образование).
4. Чельшкова М. Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов: Учебное пособие / М.Б. Чельшкова. – М: Логос, 2002. – 432 с.
5. Осадчук А. Л. Сутність і види контролю перевірки знань учнів // Історія в школі – 2001. – №2. – С. 2-7.

Лілія Зінченко

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ Г. ВАЩЕНКА В КОНТЕКСТІ «НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА 2012-2021 рр.»

*“Педагогічну діяльність або виховання молоді
можна визначити як формування
людської особистості”*

Г. Ващенко

Внаслідок значних змін, що відбуваються в соціальному, культурно-освітньому житті українського суспільства виникає гостра необхідність у перегляді підходів до реформування системи національного виховання в Україні, метою якого є підготовка особистості для повноцінного життя в суспільстві.

Прагнучи повернутися до витоків національної самобутності ми звертаємось до творчої спадщини видатних педагогічних, культурних, духовних діячів української іс-

торії, гідним представником якої є Григорій Ващенко (1878-1967 рр.). Його педагогічні здобутки є надійною основою відродження українського шкільництва, національної освіти та виховання. Пріоритетною рисою творчості професора є орієнтація на духовне життя людини, «...вірний шлях розвитку народу полягає в тому, що нові покоління, сприймаючи культурні здобутки попередніх поколінь і зберігаючи національні традиції, рухають свою культуру вперед, вносячи в неї нові надбання» [1, с. 162].

У ході наукового пошуку з'ясовано, що багато науковців і дослідників не раз зверталися до вивчення педагогічної діяльності Г. Ващенка. У працях авторів О. Дейоркшир, Н. Дічек, Б. Добрянський, О. Коваль, А. Погрібний знайшли відображення етапи життя Г. Ващенка, пов'язані з педагогічною діяльністю. Вивчення вказаних матеріалів свідчить про те, що постать Г. Ващенка в системі сучасного національного виховання не розглядалась системно і потребує спеціальної наукової розробки, узагальнення і використання.

Метою даної статті є висвітлення педагогічної діяльності Г. Ващенка й впровадження в сучасну систему національного виховання основних принципів і напрямків виховання особистості.

Народився Г. Ващенко 23 квітня 1878 року в с. Богданівка на Полтавщині. Його батько походив з козацько-дворянської родини, а мати – з сім'ї колишніх кріпаків. З десяти років він навчається у Волинській, а згодом у Полтавській духовних семінаріях, де тоді панував дух національної самосвідомості. У 1899 році Г. Ващенко вступає до Московської Богословської академії. Згодом Г. Ващенко вирішує присвятити себе педагогічній праці. Вчителював у Полтавському єпархіальному училищі [5, с. 2].

Революція в Росії надихнула педагога-патріота на активну роботу по підготовці педагогічних кадрів для українського шкільництва. Він працює лектором на курсах перепідготовки вчителів у Полтаві. У 1917 році Г. Ващенко викладав у Полтавському вчительському інституті. З 1918 року – доцент в Українському Полтавському університеті, що згодом став педагогічним, а з 1927 Г. Ващенко – професор і керівник кафедри педагогіки у цьому ж закладі. Тут написав підручник для студентів «Загальні методи навчання» (1928 р.), що став головним твором педагога. В 1933 році Ващенка звинуватили в буржуазному націоналізмі, книгу було вилучено з усіх бібліотек, а його самого звільнили з інституту.

Г. Ващенко є творцем української національної системи освіти. Він усвідомлює, що за період більшовицької влади національні риси зазнали значного ушкодження і їх конче необхідно відновити. Педагогіка Г. Ващенка відповідає духовності українського народу, його історичній місії. Цьому передувала довга, кропітка, понад 30 років, праця з вивчення історії педагогічних систем світу. Професор активно досліджував зарубіжний педагогічний досвід [4, с. 243].

Глибоко вивчивши історію та педагогічний досвід свого народу, Г. Ващенко взяв звідти все найкраще і створив у творі «Виховний ідеал» яскравий образ виховного ідеалу української людини. В основі цього ідеалу лежать два принципи: християнська мораль і українська духовність. В основі християнської моралі виховання є загальнолюдські цінності: боротьба добра і зла, перемога правди, побудова справедливого суспільства, в основі якого закони краси і любові. Українська духовність відображає національні цінності, виплекані впродовж віків. Це все те, що найбільш притаманне психології нашого народу: гостинність, замилювання красою, мистецька творчість, схильність до музики, співу і танців, побуту українців з його вірністю у коханні. На думку Г. Ващенка, для створення українського виховного ідеалу необхідно відтворити історичне минуле цього народу, його культурну спадщину. А також не цуратись і зачерпнути зі скарбниць інших народів те, що найкраще відповідає нашій духовності. Він говорив: «...традиційний європейський виховний ідеал побудований на засадах гармонійного розвитку людини» [1, с. 183].

Вагомою є праця Г. Ващенка «Проект системи освіти в самоосвітній Україні». Він подає матеріали, які пропонує вважати вихідними у справі розбудови національної системи освіти. Основними її елементами є: ідеалістичне світосприйняття, християнська мораль, як основа родини і здорового суспільства, високий рівень педагогічних наук, ор-

ганізація педагогічних досліджень і розбудова дослідних педагогічних станцій, видання педагогічних творів [3, с. 118].

Невід'ємною частиною національної системи освіти педагог називає родинне виховання. Для повноти виховного процесу Г. Ващенко вказує на необхідність тісного зв'язку між школою, родиною, виховними молодіжними організаціями. Також педагог важливу роль в утвердженні моральних законів, без яких суспільство піддається розкладові, відводить релігійному вихованню і церкві.

На нашу думку, така особа як Григорій Ващенко це приклад для наслідування. Людина безмежно талановита, адже крім педагогічного таланту він був справжнім майстром художнього слова. Літературну діяльність розпочав ще у молоді літа, його перу належать драма «Пісня в кайданах», п'єса «Сліпий», повість «Сміх природи», оповідання «Самотній», «Феєрія». Він активно працював на літературній ниві і перебуваючи в еміграції, підготував спогади про своє життя. Професор Г. Ващенко – людина цілеспрямована, «Раз мета поставлена, волева людина прикладає всіх зусиль за всяку ціну досягнути її. Отже, міцна і розвинена воля характеризується рішучістю, пов'язаною з розсудливістю. Перш ніж поставити перед собою ту або іншу мету, людина мусить всебічно й ґрунтовно обдумати її та врахувати засоби до її досягнення. На шляху до здійснення мети можуть стояти іноді більші або менші перешкоди. В таких випадках волева людина не зупиняється, а вживає всіх заходів, щоб досягти мети. Отже, розумна упертість в досягненні мети, наполегливість – це неодмінні риси людини з волею і характером» [1, с. 186], він писав в одній із своїх робіт.

Г. Ващенко прагнув аби метою виховання в Україні було благо і щастя Батьківщини. Такою вона має стати завдяки зусиллям молодих поколінь, вихованих системою національної освіти та виховання. Його провідні педагогічні ідеї щодо виховання особистості є вічними цінностями. В сучасних умовах використання педагогічних надбань педагога-патріота Г. Ващенка, які базувались на принципах християнської моралі та української духовності, сприятиме формуванню національної свідомості, українського менталітету, духовному відродженню нашої нації [2, с. 98].

Таким чином, проведена робота вказує на те, що педагогічні ідеї виховання особистості на національно-культурних здобутках нашого народу повністю відповідають вимогам сьогодення щодо виховання особистості самостійної, сильною, творчої, характерної. Тому погляди Григорія Ващенка на значення освіти і самовиховання заслуговують на пильну увагу і творче використання у практиці роботи сучасної школи. Ми сподіваємося, що діяльність професора Г. Ващенка послужить гарним прикладом для нас, а його творчий спадок ще знадобиться нам у розбудові Української держави.

Список використаної літератури

1. *Ващенко Г.* Виховний ідеал: підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків: Т.1 / Г. Ващенко. – Полтава: Ред. газ. «Полтавський вісник», 1994. – 191 с.
2. *Ващенко Г.* Загальні методи навчання: підручник для педагогів / Г. Ващенко. – К., 1997. – 415 с.
3. *Ковальчук О.* Виховна система Григорія Ващенка як складова європейської гуманістичної традиції / О. Ковальчук // Вища освіта України. – 2003. – №4. – С. 117-120.
4. *Мойсеюк Н. Є.* Педагогіка. Навчальний посібник. 4-е видання, доповнене / Н. Є. Мойсеюк. – Київ, 2003. – 615 с.
5. *Жаботинський П.* Григорій Ващенко – педагог-патріот : електронний ресурс. Режим доступу до статті: <http://ukrgazeta.plus.org.ua/print.php?id=2171>.